

Liito-orava

Liito-orava (Pteromys volans) on uhanalainen laji. Liito-orava on harmaa ja sillä on suuret silmät. Se on vähän tavallista oravaa pienempi. Sillä on etu- ja takajalkojen välissä poimu, jonka avulla se pystyy liitämään jopa useita kymmeniä metrejä. Se käyttää häntäänsä peräsimenä eli ohjaa sillä liitoa. Kun se laskeutuu, se kääntyy pystyyn ja jarruttaa vartalolla ja hännällä.

Liito-orava elää vanhoissa sekametsissä, joissa on paljon kuusia. Se tarvitsee kolopuita ja laajoja, yhtenäisiä elinalueita. Se liikkuu eniten hämärässä ja yöllä. Sitä on vaikea nähdä.

Suomi on lajin tärkein EU-maa. Siksi Suomella on erityisvastuu liito-oravan suojelusta.

Liito-oravista on viimeisen kymmenen vuoden aikana hävinnyt noin kolmasosa. Häviäminen johtuu metsien hakkaamisesta. Vaikka liito-oravaa suojellaan tiukasti, käytännössä metsiä kuitenkin käsitellään ja hakataan niin, että liito-orava ei voi elää siellä.

Liito-oravan huomaa usein maassa näkyvistä papanoista eli sen kakasta. Talvella ja keväällä papanat ovat keltaisia, kesällä vihertäviä ja vaikeampia nähdä. Paras aika etsiä papanoita on keväällä. Yksi papana ei kuitenkaan tarkoita, että paikka on pesä- tai lisääntymisalue. Liito-orava käyttää eri paikkoja eri aikoina. On tärkeää suojella myös sen kulkureittejä.

Monivalintakysymyksiä tekstistä

1. Millainen eläin liito-orava on?
 - A) Lintu
 - B) Nisäkäs
 - C) Matelija
 - D) Sammakko

2. Minkä avulla liito-orava pystyy liitämään?
 - A) Siipien
 - B) Jalkojen lihasten
 - C) Etu- ja takajalkojen välisen poimun
 - D) Turkin

3. Mihin liito-orava käyttää häntäänsä?
 - A) Lämmittämiseen
 - B) Ruokailuun
 - C) Pesän rakentamiseen
 - D) Liidon ohjaamiseen

4. Millaisissa metsissä liito-orava elää?
 - A) Avohakkuualoilla
 - B) Nuorissa taimikoissa
 - C) Vanhoissa kuusivaltaisissa sekametsissä
 - D) Soilla

5. Milloin liito-orava liikkuu eniten?
 - A) Päivällä
 - B) Aamulla
 - C) Illalla ja yöllä
 - D) Keskipäivällä

6. Miksi Suomi on tärkeä liito-oravalle EU:ssa?
- A) Sitä elää vain Suomessa
 - B) Suomi on lajin tärkein EU-maa
 - C) Suomessa ei hakata metsiä
 - D) Liito-orava on Suomen kansalliseläin
7. Kuinka paljon liito-oravakanta on vähentynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana?
- A) Ei ollenkaan
 - B) Hyvin vähän
 - C) Noin kolmanneksen
 - D) Noin puolet
8. Mikä on suurin syy liito-oravan vähenemiseen?
- A) Ilmastonmuutos
 - B) Pedot
 - C) Metsien hakkaaminen
 - D) Taudit
9. Milloin liito-oravan papanat ovat helpoimmin havaittavissa?
- A) Kesällä
 - B) Syksyllä
 - C) Keväällä
 - D) Vain yöllä
10. Missä liito-oravahavainnot kannattaa ilmoittaa?
- A) Poliisilaitoksella
 - B) Metsäkaupassa
 - C) Laji.fi-sivustolla tai Mobiilivihko-sovelluksella
 - D) Sosiaalisessa mediassa

Monivalintakysymyksiä vaikeista sanoista

1. Mitä tarkoittaa **uhanalainen**?
 - A) Laji, jota on paljon
 - B) Laji, joka voi hävitä luonnosta
 - C) Laji, joka elää vain yhdessä paikassa
 - D) Laji, jota ei saa tutkia

2. Mitä tarkoittaa **poimu**?
 - A) Kova luu
 - B) Ohut, taipuva ihon tai kankaan osa
 - C) Eläimen häntä
 - D) Karvainen pinta

3. Mitä tarkoittaa **liittää**?
 - A) Juosta nopeasti
 - B) Hypätä alas
 - C) Liikkua ilmassa ilman siipien räpyttämistä
 - D) Kävellä varovasti

4. Mitä tarkoittaa **peräsin**?
 - A) Eläimen ruokailuväline
 - B) Ohjaamiseen käytettävä osa
 - C) Lämmittävä karvakerros
 - D) Pesäpaikka

5. Mitä tarkoittaa **sekametsä**?
 - A) Metsä, jossa kasvaa vain kuusia
 - B) Metsä, jossa kasvaa vain lehtipuita
 - C) Metsä, jossa kasvaa eri puulajeja
 - D) Metsä ilman puita

6. Mitä tarkoittaa **kolopuu**?
- A) Kaadettu puu
 - B) Nuori puu
 - C) Puu, jossa on kolo tai ontto kohta
 - D) Kuollut puu maassa
7. Mitä tarkoittaa **yhtenäinen**?
- A) Pirstaleinen ja rikkonainen
 - B) Sama väri
 - C) Yhdessä oleva, katkeamaton
 - D) Pieni
8. Mitä tarkoittaa **hämärä**?
- A) Erittäin kirkas valo
 - B) Täysin pimeä
 - C) Puolipimeä valo
 - D) Värikäs valo
9. Mitä tarkoittaa **erityisvastuu**?
- A) Vastuu, joka koskee kaikkia yhtä paljon
 - B) Vastuu, jota ei tarvitse noudattaa
 - C) Tavallista suurempi vastuu jostakin asiasta
 - D) Vastuu, joka koskee vain yksilöä
10. Mitä tarkoittaa **papana**?
- A) Eläimen ruoka
 - B) Eläimen pesä
 - C) Eläimen jätös eli kakka
 - D) Eläimen karva

11. Mitä tarkoittaa **lisääntymisalue**?

- A) Alue, jossa eläin lepää
- B) Alue, jossa eläin etsii ruokaa
- C) Alue, jossa eläin saa poikasia
- D) Alue, jossa eläin liikkuu nopeasti

12. Mitä tarkoittaa **kulkureitti**?

- A) Paikka, jossa eläin nukkuu
- B) Reitti, jota eläin käyttää liikkumiseen
- C) Alue, jossa eläin lisääntyy
- D) Paikka, jossa eläin piileskelee

Avoimia kysymyksiä tekstistä

1. Miltä liito-orava näyttää?
2. Miten liito-orava liikkuu puusta toiseen?
3. Millaisessa metsässä liito-orava elää?
4. Miksi liito-oravaa on vaikea nähdä luonnossa?
5. Kuinka paljon liito-oravien määrä on vähentynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana ja miksi?
6. Miten liito-oravan esiintyminen voidaan havaita maastossa, vaikka eläintä ei näkisi?
7. Miksi yksi liito-oravan papana ei vielä tarkoita, että paikka on sen lisääntymisalue?
8. Miksi liito-oravan kulkureittien suojeleminen on tärkeää sen selviytymisen kannalta?

Monivalintakysymyksiä tekstistä (sis. oikeat vastaukset)

1. Millainen eläin liito-orava on?

- A) Lintu
- B) Nisäkäs
- C) Matelija
- D) Sammakko

Oikea vastaus: B

2. Minkä avulla liito-orava pystyy liitämään?

- A) Siipien
- B) Jalkojen lihasten
- C) Etu- ja takajalkojen välisen poimun
- D) Turkin

Oikea vastaus: C

3. Mihin liito-orava käyttää häntäänsä?

- A) Lämmittämiseen
- B) Ruokailuun
- C) Pesän rakentamiseen
- D) Liidon ohjaamiseen

Oikea vastaus: D

4. Millaisissa metsissä liito-orava elää?

- A) Avohakkuualoilla
- B) Nuorissa taimikoissa
- C) Vanhoissa kuusivaltaisissa sekametsissä
- D) Soilla

Oikea vastaus: C

5. Milloin liito-orava liikkuu eniten?

- A) Päivällä
- B) Aamulla
- C) Illalla ja yöllä
- D) Keskipäivällä

Oikea vastaus: C

6. Miksi Suomi on tärkeä liito-oravalle EU:ssa?

- A) Sitä elää vain Suomessa
- B) Suomi on lajin tärkein EU-maa
- C) Suomessa ei hakata metsiä
- D) Liito-orava on Suomen kansalliseläin

Oikea vastaus: B

7. Kuinka paljon liito-oravakanta on vähentynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana?

- A) Ei ollenkaan
- B) Hyvin vähän
- C) Noin kolmanneksen

D) Noin puolet

Oikea vastaus: C

8. Mikä on suurin syy liito-oravan vähenemiseen?

A) Ilmastonmuutos

B) Pedot

C) Metsien hakkaaminen

D) Taudit

Oikea vastaus: C

9. Milloin liito-oravan papanat ovat helpoimmin havaittavissa?

A) Kesällä

B) Syksyllä

C) Keväällä

D) Vain yöllä

Oikea vastaus: C

10. Missä liito-oravahavainnot kannattaa ilmoittaa?

A) Poliisilaitoksella

B) Metsäkaupassa

C) Laji.fi-sivustolla tai Mobiilivihko-sovelluksella

D) Sosiaalisessa mediassa

Oikea vastaus: C

Monivalintakysymyksiä vaikeista sanoista (sis. oikeat vastaukset)

1. Mitä tarkoittaa **uhanalainen**?
 - A) Laji, jota on paljon
 - B) **Laji, joka voi hävitä luonnosta**
 - C) Laji, joka elää vain yhdessä paikassa
 - D) Laji, jota ei saa tutkia
2. Mitä tarkoittaa **poimu**?
 - A) Kova luu
 - B) **Ohut, taipuva ihon tai kankaan osa**
 - C) Eläimen häntä
 - D) Karvainen pinta
3. Mitä tarkoittaa **liittää**?
 - A) Juosta nopeasti
 - B) Hypätä alas
 - C) **Liikkua ilmassa ilman siipien räpyttämistä**
 - D) Kävellä varovasti
4. Mitä tarkoittaa **peräsin**?
 - A) Eläimen ruokailuväline
 - B) **Ohjaamiseen käytettävä osa**
 - C) Lämmittävä karvakerros
 - D) Pesäpaikka
5. Mitä tarkoittaa **sekametsä**?
 - A) Metsä, jossa kasvaa vain kuusia
 - B) Metsä, jossa kasvaa vain lehtipuita
 - C) **Metsä, jossa kasvaa eri puulajeja**
 - D) Metsä ilman puita
6. Mitä tarkoittaa **kolopuu**?
 - A) Kaadettu puu
 - B) Nuori puu
 - C) **Puu, jossa on kolo tai ontto kohta**
 - D) Kuollut puu maassa
7. Mitä tarkoittaa **yhtenäinen**?
 - A) Pirstaleinen ja rikkonainen
 - B) Sama väri
 - C) **Yhdessä oleva, katkeamaton**
 - D) Pieni
8. Mitä tarkoittaa **hämärä**?
 - A) Erittäin kirkas valo
 - B) Täysin pimeä
 - C) **Puolipimeä valo**

D) Värikäs valo

9. Mitä tarkoittaa **erityisvastuu**?

- A) Vastuu, joka koskee kaikkia yhtä paljon
- B) Vastuu, jota ei tarvitse noudattaa
- C) **Tavallista suurempi vastuu jostakin asiasta**
- D) Vastuu, joka koskee vain yksilöä

10. Mitä tarkoittaa **papana**?

- A) Eläimen ruoka
- B) Eläimen pesä
- C) **Eläimen jätös eli kakka**
- D) Eläimen karva

11. Mitä tarkoittaa **lisääntymisalue**?

- A) Alue, jossa eläin lepää
- B) Alue, jossa eläin etsii ruokaa
- C) **Alue, jossa eläin saa poikasia**
- D) Alue, jossa eläin liikkuu nopeasti

12. Mitä tarkoittaa **kulkureitti**?

- A) Paikka, jossa eläin nukkuu
- B) **Reitti, jota eläin käyttää liikkumiseen**
- C) Alue, jossa eläin lisääntyy
- D) Paikka, jossa eläin piileskelee

Avoimia kysymyksiä tekstistä (sis. vastaukset)

1. Miltä liito-orava näyttää?

Liito-orava on harmaa, tavallista oravaa hieman pienempi ja sillä on suuret silmät.

2. Miten liito-orava liikkuu puusta toiseen?

Se liittää puusta toiseen jalkojen välisen poimun avulla ja ohjaa liitoa hännällään.

3. Millaisessa metsässä liito-orava elää?

Se elää vanhoissa, kuusivaltaisissa sekametsissä, joissa on kolopuita.

4. Miksi liito-oravaa on vaikea nähdä luonnossa?

Se liikkuu eniten hämärässä ja yöllä.

5. Kuinka paljon liito-oravien määrä on vähentynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana ja miksi?

Noin kolmasosa on hävinnyt, pääasiassa metsien hakkaamisen vuoksi.

6. Miten liito-oravan esiintyminen voidaan havaita maastossa, vaikka eläintä ei näkisi?

Maasta löytyvistä liito-oravan papanoista.

7. Miksi yksi liito-oravan papana ei vielä tarkoita, että paikka on sen lisääntymisalue?

Koska liito-orava käyttää eri paikkoja eri aikoina ja papana voi olla kulkureitiltä.

8. Miksi liito-oravan kulkureittien suojelu on tärkeää sen selviytymisen kannalta?

Koska liito-orava tarvitsee turvallisia reittejä liikkumiseen, ravinnon löytämiseen ja lisääntymiseen.